

POSUDEK

na dizertační práci Mgr. Jana Lokajíčka, předložené na Univerzitě Karlově, Právnické fakultě
na téma „Mezinárodní právo společností“

Dizertační práce je zaměřena na téma z oblasti mezinárodního práva společností. Dizertační práce je členěna na úvod pět částí (hlav) a závěr a její rozsah je 198 včetně 2 příloh. Úvod práce zahrnuje vymezení, čím se autor bude v dizertační práci zabývat (dle autora se dizertační práce zabývá mezinárodním právem společností, cíleně doktrínou piercing the corporate veil. V úvodu autor neuvádí cíle dizertační práce ani nespécifikuje metody zpracování. Úvod obsahuje výčet kapitol (hlav), které dizertační práce obsahuje.

Hlava I obsahuje vymezení doktríny piercing the corporate veil. Obsahuje např. body majetková samostatnost kapitálových společností, přínos majetkové samostatnosti kapitálových společností, ekonomická analýza majetkové samostatnosti, základní vymezení doktríny piercing the corporate veil. Autor pracuje obecně s myšlenkou piercingu, tvrdí, že myšlenkou je snaha soudů reagovat na absurdní nebo spravedlnosti odporující důsledky aplikace pravidla o omezení ručení, respektive na absurdní nebo nespravedlivé důsledky dogmatického setrvání na uvedeném pravidle (str. 17). Tuto myšlenku přejímá od autora dle pozn. 20. Doporučuji, aby autor tuto myšlenku blíže vysvětlil, uvedl příklady a stručně pohovořil o pojmu piercing the corporate veil. Na str. 21 si autor pokládá otázku, zda ohrožuje doktrína piercing the corporate veil právní jistotu. Doporučuji, aby autor tuto otázku během obhajoby zodpověděl v návaznosti na svou dizertační práci. Dále doporučuji, aby autor stručně pohovořil o tom, jak odlišit piercing od jiných situací (str. 24). Dále kapitola obsahuje historii doktríny piercing the corporate veil (str. 28 a násl.), dle mého názoru by se tento bod více hodil zařadit za základní vymezení tohoto pojmu. Na str. 32 se autor vyjadřuje, že lze dovodit, vycházejí přitom spíše z empirické zkušenosti, než z teoretických úvah, že doktrína piercing the corporate veil bude doktrínou i v českém právním prostředí spadající do oboru obchodního práva, konkrétně práva obchodních korporací. K tomuto tvrzení se autor přiklání. Autor by měl vysvětlit, z jakého důvodu se k tomuto tvrzení přiklání a jaké další teorie na toto téma existují. Hlavu II autor nazývá piercing jako klubko souvisejících otázek. Zde autor hodlá zajít do větší hloubky zkoumané problematiky. Autor zde představuje teoretická východiska doktríny piercing the corporate veil, pracuje s ekonomickou analýzou piercingu nebo okolnostmi a důvody. Okolnostmi a důvody se autor zabývá na str. 52 a násl., podle autora se jedná o „srdce“ této hlavy (jak autor předesílá na str. 36). Zde se věnuje např.

piercingovým důvodům (str. 58). V souvislosti s tímto tématem doporučuji, aby autor pojednal o otázce, proč má být piercing užit, tedy kdy dochází k jeho naplnění. Dále doporučuji, aby autor pohovořil o tom, zda by bylo vhodné, aby existovaly piercingové důvody, specificky dopadající na skupiny společností... (str. 62) a dále doporučuji, aby vycětlil, co má na mysli myšlenkou, že lze konstatovat, že takový piercingový důvod je jasným zástupcem „širšího“ pojetí (str. 62). Dále doporučuji, aby autor objasnil vztah piercingových důvodů a okolností – definice kruhem (bod 3,7, str. 65). Dále se v této hlavě autor věnuje odpovědnému subjektu při použití piercingu, proč je třeba pohlížet s velkou dávkou rezervovanosti na možnost přenést odpovědnost ze společnosti na jejího statutárního zástupce? (str. 71)

Dizertační práce přechází do hlavy III., kterou autor nazval aktuální otázky související s piercingem. Uchazeč zde uvádí, že piercing je značně živá, stále se vyvíjející doktrína, v hlavě III. proto upozorňuje na otázky související s piercingem, které jsou hojně diskutovány především ve světě (str. 72). Doporučuji, aby autor vysvětlil pojem koncept single economic entity (str. 74). Dále, aby objasnil, proč k možnosti užití piercingu proti členům skupiny musí přistoupit ještě jiný důvod, než je samotná skutečnost, že společnost je pod kontrolou a vlivem mateřské společnosti? (str. 77). Dále doporučuji, aby se autor během obhajoby věnoval problému dobrovolní versus nedobrovolní věřitelé (str. 82). Hlavu IV. autor nazval analýza užití piercingu ve vybraných právních řádech. Uchazeč se v této analýze věnuje zkoumání právního řádu Spojeného království a Německa a analýzu doplňuje výsledky provedených empirických výzkumů v USA. Analýza se stručně zabývá právním řádem Francie. Autor zde uvádí, že teorie a praxe v žádném ze zkoumaných právních řádů zatím příliš nediskutují striktní rozlišení mezi piercingovými důvody a piercingovými okolnostmi. Doporučuji, aby autor uvedl proč. (str. 97). Během obhajoby by měl autor pohovořit o specifiku německého právního řádu, které uvádí na str. 125. Na závěr této hlavy autor zařadil syntézu, doporučuji, aby autor promluvil o zjištěních, ke kterým dospěl (s. 142).

Hlava V. je nazvána k možnosti užití piercingu v českém právu. Zde autor uvažuje o dosavadním stavu české právní vědy (str. 146). Uchazeč zde uvádí, že panují značné rozdíly v českém právním prostředí, pokud jde o subjektivní vztah nepoctivého společníka k poškození věřitelů, doporučuji, aby autor tyto rozdíly objasnil (str. 149). Z jakého důvodu autor nesouhlasí s názorem, že by soudy měly důkazní břemeno a tvrzení částečně převrátit v neprospěch žalovaného společníka? (str. 150, zdroj pozn. 291). Hlava V. se dále věnuje jednotlivým zákonným ustanovením, o kterých má autor za to, že by šlo piercing opřít

v tuzemském právu. Věnuje se ustanovením, směřujícím k možné odpovědnosti společníka. Pracuje např. s ustanovením § 8 NOZ. Jaká je podle autora otázka formy zavinění ze strany společníka ve zkoumaných právních řádech (v dizertační práci) – je nutný úmysl společníka nebo stačí pouhá vědomá nedbalost? (str. 153) Dále se uchazeč v hlavě V zabývá deliktní odpovědností nahrazující piercing. Autor zde uvažuje o cestách, které by v českém právním řádu mohly vést k prolomení majetkové samostatnosti společnosti a tvrdí, že musí být zmíněna možnost deliktní odpovědnosti společníka za škodu, kterou úmyslně způsobil jednáním příčícím se dobrým mravům. Uchazeč zde uvádí, že nejde o piercing v pravém slova smyslu, doporučuji, aby autor vysvětlil z jakého důvodu a navrhl možnost řešení např. dle německé právní úpravy (str. 157). Doporučuji, aby autor vysvětlil, proč se nejedná o piercing v případě odpovědnosti statutárního zástupce za pozdní podání insolvenčního návrhu dle § 2909 NOZ (str. 159). Na str. 167 se autor zabývá výkladem § 69 odst. 2 ZOK, doporučuji, aby při ústní obhajobě vysvětlil svůj přístup. Dále hlava V. obsahuje problematiku např. podnikatelských seskupení nebo užití piercingu v české judikatuře. Dizertační práce přechází v závěr, ve kterém autor shrnuje zkoumanou problematiku, doporučuji, aby autor vysvětlil termín piercingový vzorec, který užívá (str. 179). V závěru autor pracuje s myšlenkou, že užití piercingu by mělo být možné i v tuzemském právním řádu. Naznačuje 4 cesty, kterými by se mohla tato problematika ubírat. Doporučuji, aby autor během obhajoby seznámil komisi s těmito 4 možnostmi a uvedl, kterou preferuje a proč. (str. 180)

Přes určité drobnější připomínky, práce splňuje požadavky kladené na dizertační práce a uchazeč prokázal schopnost vědecké práce. Z formálního hlediska je práce napsána srozumitelným jazykem. Seznam použitých pramenů obsahuje jak příslušné prameny v českém jazyce i cizojazyčné, tak články ve sbornících a časopisech. Pro její zpracování byly použity i internetové zdroje. O práci s literaturou svědčí i na 198 poznámek pod čarou. Dizertační práce splňuje požadavky kladené na dizertační práce. Na základě výše uvedeného dle čl. 66 odst. 8 Vnitřního předpisu, kterým se mění pravidla pro organizaci studia na PF UK: **„Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu dizertačních prací.“** Zároveň doporučuji, aby při ústní obhajobě uchazeč (autor) reagoval na otázky a připomínky obsažené v posudku. Po úspěšné obhajobě navrhuji udělení vědeckého titulu Ph.D.

V Praze dne 4. září 2015

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.

